

Cyngor Sir Ddinbych

Polisi Cludiant i Ddysgwyr

Gwasanaethau Plant ac Addysg

Rheoli Dogfennau

Cofnod Diwygio'r Ddogfen

Medi 2015	Fersiwn 1
Mawrth 2017	Fersiwn 2 o'r Ymgynghoriad

1.0 CYFLWYNIAD

- 1.1** Mae hi'n ddyletswydd ar Gyngor Sir Ddinbych i ddarparu cludiant ysgol yn unol â Mesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008 a Teithio gan Ddysgwyr: Darpariaeth Statudol a Chanllawiau Gweithredol 2014.
- 1.2** Er mwyn cyflawni'r gofyn hwn, mae'n rhaid i'r Awdurdod dalu sylw i'r agweddau canlynol wrth wneud trefniadau ar gyfer dysgwyr sydd fel rheol yn breswylwyr o fewn Sir Ddinbych:
- Oedran y dysgwr
 - Y pellter o'r cartref i'r ysgol
 - Natur y daith o'r ysgol i'r cartref
 - Ceisiadau am addysg Gymraeg neu Saesneg
 - Ceisiadau am addysg ffydd
 - Anghenion dysgwyr sydd ag anabledau neu anghenion dysgu ychwanegol
 - Anghenion dysgwyr sy'n 'derbyn gofal' gan yr Awdurdod Lleol
 - Anghenion dysgwyr sy'n byw mewn dau gartref (preswyl deuol)
- 1.3** Nid yw'r rhestr hon yn un gynhwysfawr; mae'n rhaid i'r Awdurdod ystyried amgylchiadau pob dysgwr yn unigol, gan ystyried unrhyw gynrychioliadau gan rieni / gwarcheidwaid ac unrhyw weithwyr proffesiynol perthnasol. Mewn rhai amgylchiadau penodol, mae'r Mesur yn caniatáu i'r Awdurdod Lleol ddefnyddio disgrisiwn wrth wneud penderfyniadau ar y gwasanaethau a ddarperir. Fe amlinellir yr elfennau disgrisiwn hyn yn adran 3 y polisi hwn.
- 1.4** O dan y polisi hwn fe ddarperir cludiant i fyfyrwyr ôl-16 i Golegau Addysg Bellach fel trefniant yn ôl disgrisiwn. Gweler adran 3.5 a 3.6.
- 1.5** Mae'n rhaid i'r Awdurdod ddarparu cludiant o'r cartref i'r ysgol am ddim o dan rai amgylchiadau penodol. Amlinellir yr amgylchiadau hyn yn adran 2. Nid yw'r ddyletswydd hon i ddarparu cludiant o'r fath ond yn berthnasol os yw'r plentyn fel arfer yn preswylwyr yn ardal yr Awdurdod.
- 1.6** Bydd yr Awdurdod Lleol yn ymdrechu i ddarparu cludiant diogel, effeithlon a chost effeithiol ar gyfer y dysgwyr hynny sy'n gymwys o dan y polisi hwn.
- 1.7** Efallai y b rhai amgylchiadau lle byddai trefniadau cludiant ychwanegol neu wahanol yn fwy cost effeithiol na'r ddarpariaeth a nodwyd yn y polisi. Felly, os gellir dangos fod y dewis amgen yn fwy cost effeithiol ac effeithlon, mae gan yr Awdurdod Lleol yr hawl i ddefnyddio disgrisiwn lle bo'n briodol.
- 1.8** Fe ddarperir cludiant o'r cartref i'r ysgol i ddysgwyr cymwys rhwng eu cyfeiriad cartref neu fan codi dynodedig, â'r ysgol gymwys y maent wedi eu cofrestru ynddi. Ni ddarperir cludiant ysgol am ddim i gyfeiriad aelod arall o'r teulu neu ffrindiau, cyfeiriad gwaith y rhieni neu gyfleuster gofal plant o unrhyw fath.
- 1.9** Fe ddaw y Polisi hwn i rym ar y 1 Medi 2018. Bydd unrhyw drefniadau cludiant a oedd wedi eu hasesu a'u darparu o dan bolisi blaenorol Sir Ddinbych yn parhau, oni bai fod unrhyw newid yn amgylchiadau'r disgybl a fyddai'n golygu fod yn rhaid gwneud cais

newydd, e.e. symud cartref neu ysgol / Coleg Addysg Bellach. Mae manylion ar sut i wneud cais wedi eu cynnwys yn adran 4.

2. CLUDIANT O'R CARTREF I'R YSGOL

2.1 Ysgolion Cymwys

Bydd Cyngor Sir Ddinbych yn darparu cludiant am ddim i ddysgwyr sy'n bodloni'r meini prawf a nodir yn y polisi hwn. Mae'r polisi yn cyfeirio at gludiant i ac o ysgolion cymwys yn y categorïau canlynol:

- ysgol gymunedol, reoledig, sefydledig neu wirfoddol a gynorthwyr
- ysgol arbennig nas cynhelir
- uned cyfeirio disgyblion
- ysgol annibynnol a enwir mewn datganiad anghenion addysgol arbennig
- ac ysgol ymddiriedolaeth wirfoddol a gynorthwyr

2.2 Meini Prawf Pellter

Mae'r Mesur Teithio gan Ddysgwr (Cymru) 2008 yn nodi y bydd cludiant am ddim yn cael ei ddarparu i ddysgwyr o oed ysgol statudol dim ond os yw'r pellter o'u cartref i'r ysgol addas agosaf o leiaf:

- (a) 2 filltir ar gyfer disgyblion Ysgol Gynradd
- (b) 3 milltir ar gyfer disgyblion Ysgol Uwchradd

2.3 Yr Ysgol Addas Agosaf

Yr ysgol addas agosaf yw ysgol sy'n darparu addysg sy'n briodol i oedran, gallu a dawn y dysgwr, ac unrhyw angen dysgu sydd ganddo. Fel arfer, bydd yn ysgol wedi ei lleoli yn yr ardal y mae'r dysgwr yn byw ynddi, neu ysgol arall (e.e. y tu allan i'r sir) os yw'n agosach i'w cartref.

Gall breswylwyr Sir Ddinbych ddod o hyd i'w hysgol leol agosaf drwy fynd i '[Fy Eiddo](#)' ar dudalen gartref Sir Ddinbych, neu drwy fynd i:

<http://mylocalschool.wales.gov.uk/?lang=cy>

2.4 Ysgolion Bwydo

Mae'r Awdurdod yn cydnabod fod rhai Ysgolion Cynradd penodol yn ysgolion bwydo naturiol i rai Ysgolion Uwchradd penodol. Mae Atodiad 1 yn dangos perthnasau y gwahanol ysgolion. Drwy drefniant yn ôl disgresiwn, fe all yr Awdurdod hefyd ddarparu cludiant ysgol am ddim i rai disgyblion o ysgolion uwchradd dynodedig, hyd yn oed os nad yw'r ysgol yn yr ysgol uwchradd addas agosaf iddynt. Mae mwy o wybodaeth yn adran 3.4 o dan Cludiant Ysgol yn ôl Disgresiwn.

2.5 Mesur Pellter

O ran asesiadau'r meini prawf pellter a nodir yn adran 2.2, bydd y cyfrifiad cartref i ysgol yn cadw at yr arweiniad a ddarperir yn Teithio gan Ddysgwyr: Darpariaeth Statudol a Chanllawiau Gweithredol 2014. Bydd y daith i'r ysgol yn cael ei mesur o ffin y cartref at giât yr ysgol, ac fe all gynnwys llwybrau cerdded, llwybrau ceffylau a llwybrau eraill, yn ogystal â ffyrdd wedi eu mabwysiadu. Nid yw o reidrwydd yn y pellter byrraf gan ddefnyddio ffordd.

Pan fo disgwyl rhesymol i ddysgwr gerdded i'r ysgol, fe fesurir y pellter gan ddefnyddio'r llwybr byrraf ar gael sy'n caniatáu i'r plentyn, ynghyd ag oedolyn cyfrifol fel bo'r angen, gerdded mewn diogelwch rhesymol; gan ystyried oedran ac anghenion y plentyn. Os yw'r cartref ar ffordd nad yw wedi ei mabwysiadu, yna bydd y llwybr yn cael ei fesur o'r fan lle mae'r eiddo yn cyffwrdd priffordd wedi'i mabwysiadu neu lwybr wedi'i fabwysiadu. Bydd pob pellter yn cael ei gyfrifo gan ddefnyddio meddalwedd dewisol yr Awdurdod.

Ar gyfer asesiadau dros y meini prawf pellter a nodir yn adran 2.2, bydd y pellter o'r cartref i'r ysgol addas agosaf yn cael ei fesur ar hyd y llwybr ffordd byrraf bosib; hynny yw o ffin y cartref at giât yr ysgol addas agosaf gan ddefnyddio meddalwedd dewisol yr Awdurdod. Fodd bynnag, os yw'r cartref ar ffordd heb ei mabwysiadu, yna bydd y pellter yn cael ei fesur o'r man y mae'r ffordd heb ei mabwysiadu yn cwrdd â'r briffordd sydd wedi'i mabwysiadu.

Bydd pob cyfrifiad yn defnyddio mesuriadau pellter i'r 0.1 milltir agosaf, wedi eu mesur gan feddalwedd dewisol yr Awdurdod.

2.6 Cludiant Cynradd ac Uwchradd

Ar gyfer Ysgolion Cynradd ac Uwchradd, bydd yr Awdurdod yn darparu cludiant am ddim i'r ysgol addas agosaf, yn unol â meini prawf y polisi hwn. Fe all yr Awdurdod hefyd gymeradwyo darpariaeth yn ôl disgrisiwn, gan ddefnyddio'r meini prawf a nodir yn adran 3.

2.7 Dewis Rhieni / Gwarcheidwaid

Mae gan bob rhiant / gwarcheidwad yr hawl i geisio am le i'w plentyn mewn unrhyw ysgol, cyn belled ag y bo lle yn yr ysgol honno. Pe bai'r cais yn cael ei dderbyn, mae'r rhiant / gwarcheidwad yn colli eu hawl am gludiant ysgol am ddim os nad yw'r ysgol yn yr ysgol addas agosaf, neu yn yr ysgol uwchradd ddynodedig ar gyfer yr ysgol gynradd bwydo y maent yn ei fynychu.

Mae hyn yn bodloni'r gofynion a amlinellir yn Teithio gan Ddysgwyr: Darpariaeth Statudol a Chanllawiau Gweithredol 2014.

PWYSIG - **Cynghorir Rhieni / Gwarcheidwaid i ystyried unrhyw oblygiadau cludiant ysgol cyn mynegi dewis am le ysgol. Gweler adran 2.3 ynglŷn ag ysgol addas agosaf.**

2.8 Derbyniadau Ysgol

Os nad yw rhieni / gwarcheidwaid wedi gallu diogelu lle i'w plentyn yn eu hysgol addas agosaf, neu os yw eu hysgol uwchradd ddynodedig (o'r ysgol gynradd bwydo briodol) yn llawn, yna bydd cludiant am ddim yn cael ei ddarparu i'r ysgol addas agosaf nesaf, cyn belled â bod y meini prawf pellter a nodir yn adran 2.2 yn cael eu bodloni.

2.9 **Mannau Codi**

Ym marn gyffredinol Cyngor Sir Ddinbych, fe all y ddarpariaeth o fannau codi ffurfio rhan addas o drefniadau cludiant o dan adran 3 y Mesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008.

Bydd disgwyl i ddysgwyr sy'n gymwys am gludiant adael o fan codi wedi ei benderfynu ymlaen llaw, oni nodir yn wahanol wrth brosesu'r cais. Bydd yr Awdurdod yn ymdrechu i leoli manau codi yn weddol agos i gartrefi'r dysgwyr, a dim pellach na'r pellteroedd statudol a nodir yn adran 2.2. Disgwylir i rieni / gwarcheidwaid ddefnyddio'r manau codi dynodedig i sicrhau fod eu plentyn yn teithio'n ddiogel a phrydlon i'r ysgol ac oddi yno. Bydd unrhyw bellter yn cael ei fesur gan ddilyn yr egwyddorion a nodir yn adran 2.5. Bydd yr asesiad hefyd yn ystyried llwybrau peryglus ac yn dilyn yr egwyddorion a nodir yn adran 2.10.

Cyfrifoldeb y rhieni / gwarcheidwaid yw sicrhau bod eu plentyn yn cyrraedd y man codi yn brydlon a'u bod yn mynd ar y cerbyd yn ddiogel. Mae'n rhaid iddynt hefyd sicrhau bod oedolyn cyfrifol yn cwrdd â'r plentyn pan fydd yn dychwelyd adref o'r ysgol, os yw oedran neu anghenion y plentyn yn gofyn am hynny.

Os nad oes oedolyn cyfrifol yno i gwrdd â'r plentyn, sydd o oedran neu chyda anghenion sy'n gofyn am gael rywun i'w hebrwng, yna bydd costau ychwanegol yn cael eu codi; oherwydd efallai y byddai hi'n angenrheidiol i Swyddogion gael cyngor gan y Gwasanaethau Plant, a phe bai angen, drefnu i'r plentyn gael ei roi yng ngofal yr Awdurdod Lleol.

Nodyn: Does dim yn cael ei nodi yn y Polisi hwn sy'n creu'r disgwyliad y dylai pob plentyn gerdded i'r manau codi, oherwydd mewn rhai achosion byddai hynny yn amhriodol. Mae'r Awdurdod yn cadw cofrestr o'r llwybrau peryglus y mae'n ymwybodol ohonynt; mae'r gofrestr yn ffurfio rhan o'r broses o ystyried ac asesu ceisiadau cludiant. Fodd bynnag, pe bai rhiant / gwarcheidwad yn credu nad yw defnyddio man codi yn addas ar gyfer eu plentyn, yna fe ddylent ddod â'u pryderon i sylw'r Awdurdod. Yna bydd yr Awdurdod yn ystyried y sefyllfa cyn penderfynu a oes angen unrhyw drefniadau cludiant gwahanol ar gyfer y plentyn hwnnw ai peidio; er mwyn sicrhau fod gofynion y Mesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru 2008) yn cael eu bodloni.

Mae gan yr Awdurdod Lleol yr hawl i adolygu'r manau codi er mwyn sicrhau fod y daith yn un ddiogel, ac er mwyn sicrhau fod y ddarpariaeth fwyaf cost effeithiol yn cael ei gweithredu.

Unwaith y bydd cymhwysedd am gludiant ysgol wedi ei gadarnhau, bydd adran Cludiant Teithwyr Sir Ddinbych yn cysylltu â rhieni / gwarcheidwaid i rannu gwybodaeth am y manau codi a ddefnyddir ac amserau'r gwasanaeth.

2.10 Llwybrau Peryglus

O ran y dysgwyr hynny sy'n byw'n nes na'r pellteroedd cymwys statudol a ddangosir yn adran 2.2, bydd yr Awdurdod Lleol yn darparu cludiant ar eu cyfer os yw'n credu fod y llwybr i'r ysgol yn un peryglus. Fe asesir llwybrau peryglus gan un o Swyddogion Diogelwch Ffordd priodol Sir Ddinbych, gan ddilyn y canllawiau a roddir yn Teithio gan Ddysgwyr: Darpariaeth Statudol a Chanllawiau Gweithredol 2014.

Os yw manau codi yn cael eu defnyddio, bydd yr Awdurdod Lleol hefyd yn ystyried a oes llwybrau peryglus a all atal dysgwyr rhag cerdded i'r manau hyn, yng ngofal oedolyn cyfrifol fel bo'r angen. Mewn achosion o'r fath, bydd yr Awdurdod Lleol yn cynnal asesiad o'r sefyllfa ac yn darparu cludiant o'r cartref i'r man codi, neu'n uniongyrchol i'r ysgol (pa un bynnag sydd fwyaf effeithlon).

Fe ddylid nodi, pan fo rhieni / gofalwyr wedi defnyddio eu hawl i ddewis ysgol yn ôl dewis rhieni / gwarcheidwaid (gweler adran 2.7), cyfrifoldeb y rhieni / gwarcheidwaid yw sicrhau cludiant o'r cartref i'r ysgol.

Bydd yr Awdurdod Lleol yn cadw cofrestr o'r holl lwybrau sydd wedi eu hasesu yn Sir Ddinbych, ac yn ychwanegu unrhyw lwybrau newydd sy'n cael eu gwerthuso. Bydd yr Awdurdod yn adolygu'r gofrestr gyfan bob 5 mlynedd er mwyn sicrhau fod pob llwybr yn dal i ddisgyn o dan y categori cywir.

2.11 Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)

Mae'r Awdurdod Lleol yn darparu addysg addas a pherthnasol i bob plentyn sydd ag anghenion dysgu ychwanegol er mwyn sicrhau eu bod yn datblygu i'w llawn botensial.

Fe asesir lefel yr angen gan weithwyr proffesiynol perthnasol o Adran Addysg Sir Ddinbych, a bydd yr asesiad hwn yn pennu'r math o gludiant a fydd yn cael ei gynnig. Yna fe ddarperir cludiant yn unol â'r cyngor a roddir a bydd yn cael ei adolygu'n flynyddol.

Os oes gan blentyn Ddatganiad Anghenion Addysgol Arbennig neu Gynllun Iechyd a Gofal Addysgol, fe ellir cynnwys cludiant ysgol fel rhan o'r ddarpariaeth a wneir ar gyfer y plentyn, fel rhan o'u Datganiad / Cynllun Iechyd a Gofal Addysgol. Os ydyw, yna bydd cludiant yn cael ei ddarparu. Fodd bynnag, efallai na fydd cludiant yn cael ei ddarparu os yw'r rhieni / gwarcheidwaid wedi defnyddio eu hawl i ddewis ysgol nad yw'n yr ysgol addas agosaf (Gweler adran 2.7).

Os nad yw cludiant ysgol yn cael ei gynnwys yn Natganiad / Cynllun y plentyn, yna efallai y bydd ganddo yn dal hawl i gael cludiant o'r cartref i'r ysgol o dan y polisi, cyn belled â bod yr ysgol y mae'n ei fynychu yn yr ysgol addas agosaf gyda lle iddo, a'i fod yn bodloni'r meini prawf.

2.12 Plant sy'n Derbyn Gofal

Plant sy'n Derbyn Gofal yw'r term a ddefnyddir yn Neddf Plant 1989 i ddisgrifio plant o dan 18 oed sy'n derbyn gofal a llety gan Wasanaeth Plant yr Awdurdod Lleol; yn aml gyda gofalwyr maeth.

Mae'r Mesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008 yn nodi fod yr un meini prawf asesu yn berthnasol i Blant sy'n Derbyn Gofal â phlant nad ydynt mewn gofal; fodd bynnag, nid oes angen i'r ysgol y maent yn ei fynychu fod yn yr ysgol sydd agosaf i'w cartref nac i gyfeiriad eu lleoliad.

Os yw'r Plentyn sy'n Derbyn Gofal yn mynychu ysgol sy'n agosach na'r pellter a nodir yn adran 2.2, yna ni fydd cludiant am ddim yn cael ei ddarparu. Ond, fe ellir defnyddio'r eithriadau a nodir yn adran 3.

Os yw'r Plentyn sy'n Derbyn Gofal yn mynychu ysgol sydd bellach na'r pellter a nodir yn adran 2.2, yna fe ddarperir cludiant i'r ysgol hwnnw er mwyn sicrhau parhad o ran addysg a chyn lleied o aflonyddwch ag sydd bosib, gan hefyd sicrhau lles y plentyn. O ran teithiau i leoliadau sydd y tu allan i'r sir, neu rai sy'n cynnwys teithiau hir, fe ellir defnyddio prawf rhesymoldeb. Bydd y prawf hwn yn ystyried pellter, amser y daith a pha mor agos yw sefydliadau addas eraill.

2.13 Preswyllo Deuol

Bydd yr Awdurdod Lleol yn darparu cludiant i ddysgwyr sy'n byw mewn mwy nag un cartref – oherwydd eu hamgylchiadau teuluol. Bydd angen i o leiaf un o'r cartrefi hyn fod wedi ei leoli yn Sir Ddinbych. Fodd bynnag, mae hyn yn amodol ar y ffaith fod yr ysgol a fynychir yn yr ysgol addas agosaf i'r prif gartref, neu a gytunir i fod yn yr ysgol addas agosaf gan ystyried lleoliad y ddau gartref. Mae'n rhaid darparu tystiolaeth o breswyllo deuol; byddwn yn ystyried y prif gartref i fod yn y cyfeiriad cartref sy'n derbyn y budd-dal plant.

Os yw'r ail gartref mewn Awdurdod Lleol gwahanol, yna cyfrifoldeb yr Awdurdod hwnnw fydd ystyried trefniadau cludiant y daith honno i'r ysgol. Felly, fe ddylai rhieni / gwarcheidwaid wneud cais i'r Awdurdod Lleol berthnasol honno.

3. CLUDIANT YSGOL YN ÔL DISGRESIWN

3.1 Trefniadau yn ôl Disgresiwn

O fewn y Mesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008, gellir gwneud trefniadau yn ôl disgresiwn o dan adran 6 o'r Mesur. Mewn rhai achosion fe ellir codi tâl ar y rhiant / gwarcheidwad sy'n gyfrifol.

3.2 Ysgolion Ffydd

Yn ôl disgresiwn, bydd yr Awdurdod yn darparu cludiant i'r ysgol ffydd addas agosaf os mai hyn yw dewis y rhiant /gwarcheidwad. Bydd hyn yn digwydd hyd yn oed os nad yw'r ysgol yn yr ysgol addas agosaf. Bydd y meini prawf pellter a nodir yn adran 2.2 yn dal i gael eu defnyddio. Gweler y tabl yn Atodiad 1 am fwy o wybodaeth am ysgolion ffydd.

Os yw'r ysgol ffydd addas agosaf wedi ei lleoli y tu allan i'r Sir yna bydd yr Awdurdod yn dal i ddarparu cludiant.

3.3 Addysg Cyfrwng Gymraeg neu Saesneg

Yn unol ag adran 10 o Fesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008, mae'r Awdurdod yn hyrwyddo'r mynediad at addysg cyfrwng Gymraeg gan ddarparu cludiant yn ôl disgresiwn i'r ysgol cyfrwng Gymraeg neu Saesneg agosaf, yn unol â dewis y rhieni / gwarcheidwaid. Bydd hyn yn digwydd hyd yn oed os nad yw'r ysgol yn eu hysgol addas agosaf.

Addysg Cyfrwng Gymraeg fyddai ysgol sydd â chategori o un ai 1 neu 2 yng nghanllawiau Llywodraeth Cymru ar Ddarpariaeth Cyfrwng Gymraeg. O ran Categori 2, byddai'n ysgol lle mae o leiaf 80% o'r pynciau (gan eithrio Cymraeg a Saesneg) yn cael eu dysgu drwy gyfrwng y Gymraeg, ond hefyd yn cael eu dysgu drwy gyfrwng y Saesneg. Mae'r tabl yn Atodiad 1 yn dangos categorïau Ysgolion Cyfrwng Gymraeg Sir Ddinbych.

Os yw'r ysgol cyfrwng Gymraeg neu Saesneg agosaf y tu allan i'r Sir yna bydd cludiant yn dal i gael ei ddarparu gan yr Awdurdod. Ni fyddwn ond yn ystyried dewis yn erbyn ysgolion Cyfrwng Gymraeg neu Cyfrwng Saesneg. Bydd y meini prawf pellter a nodir yn adran 2.2 yn dal i gael eu defnyddio.

3.4 Trefniadau ar gyfer Ysgolion Bwydo

Ar sail disgresiwn, mae'r Awdurdod yn cydnabod fod rhai ysgolion Cynradd penodol yn ysgolion bwydo naturiol i rai ysgolion Uwchradd penodol. Felly, o ran addysg Uwchradd, fe ellir darparu cludiant ysgol am ddim i un ai'r Ysgol Uwchradd addas agosaf neu'r ysgol Uwchradd y cydnabyddir y mae'r ysgol gynradd yn ei bwydo; cyn belled â bod y dysgwr yn byw yn bellach na'r meini prawf pellter a nodir yn 2.2 ac y cytunir bod y daith yn un rhesymol; mae'r meini prawf hyn i'w gweld isod.

Mae gan yr Awdurdod yr hawl i roi prawf rhesymoldeb i'r rhieni / gwarcheidwaid hynny sy'n ceisio am gludiant ysgol uwchradd ar sail ysgolion bwydo. Er mwyn derbyn cludiant ysgol am ddim yn seiliedig ar yr elfen hon o'r polisi, mae'n rhaid i'r dysgwr:

- Fod wedi bod yn mynychu eu hysgol gynradd addas agosaf o leoliad eu cartref, fel yr aseswyd pan gawsant eu derbyn.
- Bodloni'r meini prawf pellter ar gyfer ysgolion uwchradd a nodir yn adran 2.2.
- Os bydd dysgwyr yn symud tŷ cyn dechrau yn yr ysgol uwchradd yna bydd yn rhaid ail-asesu eu hawl am gludiant, yn unol â'r meini prawf a nodir yn adran 2.
- Mewn achosion lle nad yw dysgwyr wedi mynychu eu hysgol gynradd addas agosaf oherwydd dewis y rhieni / gwarcheidwaid, yna ni fydd adran 3.4 yn berthnasol. Bydd asesiad y cais am gludiant ysgol felly'n seiliedig yn unig ar yr ysgol Uwchradd addas agosaf.

3.5 Cludiant Ôl-16

Mae'r Awdurdod Lleol yn darparu cludiant yn ôl disgrisiwn y tu hwnt i oedran ysgol statudol; bydd yn rhaid i ddysgwyr Sir Ddinbych fyw 3 milltir neu bellach i ffwrdd o'r Coleg Addysg Bellach neu'r ysgol addas agosaf. Mae'n rhaid i'r dysgwr fod yn astudio'n llawn amser a bod o dan 19 mlwydd oed ar y 1af o Fedi ar gyfer y flwyddyn academaidd y mae'n astudio'r cwrs. Bydd cludiant yn cael ei ddarparu i'r ysgol uwchradd agosaf a ddynodir gan yr Awdurdod i wasanaethu cyfeiriad cartref y dysgwr yn unig, neu yn achos cyrsiau galwedigaethol llawn amser, i'r coleg Addysg Bellach agosaf. Bydd cludiant rhwng sefydliadau addysgu sy'n gweithio mewn partneriaeth â'i gilydd yn cael ei ddarparu o dan y Rhwydwaith Dysgu 14-19, fel a nodir yn adran 3.6 isod.

3.6 Rhwydwaith Dysgu 14-19

Ar y funud mae'r Awdurdod yn darparu rhwydwaith o deithiau cludiant rhwng rhai ysgolion a cholegau Addysg Bellach, sy'n cydweithio er mwyn sicrhau fod disgyblion yn cael mynediad at amrywiaeth eang o gyrsiau addysgol. Bydd cludiant am ddim yn cael ei ddarparu pan fo rhaid i ddysgwyr deithio rhwng sefydliadau i fynychu'r cyrsiau partner angenrheidiol. Fe wneir holl drefniadau y teithiau hyn drwy'r ysgolion a'r colegau Addysg Bellach sy'n cymryd rhan.

3.7 Ad-drefnu Ysgolion

Mewn sefyllfa lle mae ysgol wedi cael ei had-drefnu, bydd yr Awdurdod Lleol yn ystyried yr opsiynau mwyaf priodol o ran cludiant ysgol. Fe all hyn gynnwys darparu cludiant am ddim am gyfnod penodol, yn ddibynnol ar yr amgylchiadau. Bydd trefniadau o'r fath yn cael eu darparu yn ôl disgrisiwn ac yn cael eu cofnodi fel rhan o'r broses ad-drefnu; fel bod yr ysgolion perthnasol, rhieni / gwarcheidwaid, ac unrhyw unigolion eraill a all gael eu heffeithio, yn ymwybodol o delerau'r trefniadau.

3.8 Symud Tŷ

Mewn sefyllfa lle bo dysgwr sy'n arfer derbyn cludiant ysgol am ddim, yn symud tŷ hanner ffordd drwy'r flwyddyn academaidd, bydd y cludiant am ddim yn stopio os nad ydynt yn parhau i fynychu eu hysgol addas agosaf.

Os ydynt rhan o'r ffordd drwy eu cwrs TGAU (blynyddoedd ysgol 10 ac 11), yna bydd yr Awdurdod yn parhau i ddarparu cludiant yn ôl disgrisiwn nes bod y blynyddoedd academaidd hyn wedi eu cwblhau; hynny yw, tan ddiwedd blwyddyn 11.

Mae'r drefniant hon yn ddibynnol ar y ffaith fod y dysgwr yn breswylwr arferol yn ardal yr Awdurdod. **Nodyn:** Mae gan yr Awdurdod Lleol hefyd yr hawl i brofi rhesymoldeb y

cludiant a geisir o dan yr amod hwn, gan roi ystyriaeth i'r pellter, amser y daith a pha mor agos ydyw i sefydliadau addas eraill.

Bydd pob ail-asesiad am gludiant ysgol yn dilyn y meini prawf a amlinellir yn adran 2. Nid yw'r adran hwn yn berthnasol os yw rhieni / gofalwyr wedi dewis ysgol nad yw'n eu hysgol addas agosaf, fel y nodir yn adran 2.7.

3.9 Trosglwyddiadau Ysgol wedi eu Rheoli

Pan fo trosglwyddiadau ysgol wedi eu rheoli yn cael eu cefnogi gan bennaeth yr ysgol newydd a'r Gwasanaethau Addysg, bydd rhieni / gwarcheidwaid yn ymwybodol o'r trefniant hwn ac yn cael eu cynnwys mewn trafodaethau ar lefel ysgol. O dan yr amgylchiadau hyn, fe ellir darparu cludiant ysgol yn ôl disgrisiwn; bydd y ddarpariaeth yn ffurfio rhan o gytundeb a gweithrediad pob unigolyn wrth geisio newid mewn ysgol er lles y dysgwr.

Cyfrifoldeb y rhiant / gwarcheidwad yw sicrhau eu bod yn cyfathrebu'n llawn â'r Awdurdod a'r ysgol wrth geisio trosglwyddiad wedi ei reoli. Mae'n rhaid dilysu sefyllfa o'r fath a sicrhau bod tystiolaeth ar gael. Mae hyn yn galluogi'r adran Cymorth i Ysgolion i wneud penderfyniad doeth yn seiliedig ar y dystiolaeth sy'n cefnogi'r cais am gludiant.

Pan nad oes tystiolaeth ar gael, a / neu phan fo rhieni / gwarcheidwaid yn gwrthod cymryd rhan yn y broses gyda'r ysgol a'r Gwasanaethau Addysg, yna bydd y cais am gludiant yn cael eu wrthod. Bydd hyn ar sail diffyg tystiolaeth er mwyn i'r Awdurdod allu gwneud penderfyniad deallus.

3.10 Tynnu Cludiant yn ôl Disgrisiwn yn ôl

Fe all yr Awdurdod Lleol dynnu'r ddarpariaeth o gludiant ysgol yn ôl disgrisiwn yn ôl, cyn belled â'i fod wedi cytuno a chyhoeddi'r newidiadau perthnasol i'r polisi cyn 1 Hydref o'r flwyddyn sy'n disgyn cyn y flwyddyn academaidd y bydd y newid yn cael ei weithredu.

3.11 Darpariaethau Eraill yn ôl Disgrisiwn

Fe ellir gwneud trefniadau eraill sy'n ymwneud â chludiant ysgol yn ôl disgrisiwn, o dan adran 6 y Mesur. Fe all y Pennaeth Addysg a'r Gwasanaethau Plant ddefnyddio'r pwerau hyn i ddarparu cludiant am ddim mewn achosion megis:

- Diogelu dysgwr, neu pan fo effaith niweidiol arwyddocaol ar les y dysgwr yn debygol.
- Fe all cludiant ar sail meddygol hefyd fod yn berthnasol o dan y meini prawf hyn, gan gynnwys achosion pan fo gan riant anabledd sy'n cyfyngu gallu'r dysgwr i deithio i'r ysgol heb gludiant am gyfnod o amser; neu pan fo dysgwr yn cael ei effeithio dros dro gan salwch neu anaf.
- Pan fo teulu yn gorfod cael llety brys neu lety dros dro mewn ardal y tu allan i'r ardal breswyllo, fel arfer drwy Wasanaeth Tai'r Awdurdod, mewn ymgais i geisio tarfu cyn lleied â phosib ar addysg y dysgwr.

Nid yw'r rhestr uchod yn un hollgynhwysfawr; efallai y byddai amgylchiadau eraill lle byddai'r Awdurdod yn defnyddio disgrisiwn. Fodd bynnag, er mwyn sicrhau cysondeb o ran disgrisiwn, efallai y bydd gofyn i weithwyr proffesiynol perthnasol ddarparu tystiolaeth a bydd unrhyw asesuadau yn cael eu cofnodi.

Pan fo trefniadau cludiant yn ôl disgrisiwn tymor byr yn cael eu darparu, bydd yr Awdurdod yn sicrhau fod y rhieni / gwarcheidwaid yn gwybod pryd bydd y trefniadau hyn yn dod i ben.

4 GWNEUD CAIS AM GLUDIANT

4.1 Mae angen ymgeisio am gludiant ysgol / Coleg Addysg Bellach pan fo'r canlynol yn digwydd:

- Dechrau'r Ysgol Gynradd (dim Meithrin)
- Dechrau'r Ysgol Uwchradd
- Symud i Flwyddyn 7 o Ysgol ganol
- Mynd o flwyddyn 11 i'r Chweched Dosbarth / Coleg Addysg Bellach; neu
- Newid lleoliad y cartref neu'r ysgol

4.2 Gallwch wneud cais am gludiant ar-lein:

<https://www.denbighshire.gov.uk/cy/preswylwr/addysg/grantiau-ac-ariannu/cludiant-ysgol-am-ddim.aspx>

Fel arall, gallwch lawrlwytho'r ffurflen gais o'r wefan, neu gofyn i gael ffurflen wag wedi ei phostio atoch, a'i dychwelyd i'r cyfeiriad a nodir ar y ffurflen.

4.3 Bydd yr Awdurdod eich hysbysu o ganlyniad eich cais o fewn 15 diwrnod gwaith o dderbyn eich ffurflen. Os byddwch yn llwyddiannus, byddwch yn derbyn gwybodaeth am amseroedd a lleoliadau codi yn ystod gwyliau'r haf er mwyn dechrau ym mis Medi, neu cyn gynted ag y bo modd ar gyfer unrhyw geisiadau canol y flwyddyn ysgol. Bydd y manylion hyn yn cael gyrru atoch gan adran Cludiant Teithwyr Sir Ddinbych.

4.4 Os bydd eich amgylchiadau'n newid yn ystod y flwyddyn ysgol, mae'n rhaid ichi roi gwybod i'r Awdurdod Lleol. Er enghraifft, pe baech yn symud tŷ neu newid ysgol yna byddai angen ichi ail-ymgeisio am gludiant ysgol bryd hynny. Os ydych yn ymgeisio yn ystod y flwyddyn ysgol, cofiwch wneud hynny cyn gynted ag y gallwch ar ôl ichi gael cadarnhad o'ch cyfeiriad newydd.

4.5 Gallwch ddod o hyd i fanylion llawn ar bob mater sy'n ymwneud â chludiant yn Llawlyfr i Rieni Sir Ddinbych:

<https://www.denbighshire.gov.uk/cy/preswylwr/addysg/derbyn-i-ysgol.aspxw>

5. GWYBODAETH ARALL

5.1 **Addysg Dosbarth Meithrin**

Nid yw'r Awdurdod yn darparu cludiant ar gyfer plant sy'n mynychu'r ysgol feithrin na dosbarthiadau meithrin pan fyddant yn 3 neu 4 mlwydd oed. Fe ddarperir cludiant i blant cymwys o ddechrau'r flwyddyn ysgol lle bydd y plentyn yn troi'n 5 ac yn dechrau addysg llawn amser, fel arfer y dosbarth derbyn.

5.2 **Clybiau y Tu Allan i'r Ysgol**

Nid yw'r Awdurdod yn darparu cludiant i nac o glybiau ysgol (e.e. clwb brecwast, clwb ar ôl ysgol ac ati) na gweithgareddau allgyrsiol sy'n disgyn y tu allan i'r cwricwlwm statudol. Cyfrifoldeb y rhiant / gwarcheidwad yw sicrhau fod trefniadau cludiant priodol yn cael eu trefnu ar gyfer y gwasanaethau hyn.

5.3 **Newidiadau mewn Polisi**

Pe bai angen newid y polisi hwn, bydd yn rhaid i'r Awdurdod ddilyn y gofynion a amlinellir yn Rheoliadau Gwybodaeth Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2009. O dan y rheoliadau, byddai'n rhaid i'r Awdurdod ymgynghori, cytuno a chyhoeddi unrhyw newidiadau i'r polisi cyn 1 Hydref o'r flwyddyn sy'n disgyn cyn y flwyddyn academiaidd y bydd y newidiadau'n dod i rym.

Pe bai angen, fe allai'r Awdurdod hefyd gyhoeddi canllaw eglurhad ychwanegol ochr yn ochr â'r polisi hwnnw. Byddai unrhyw ganllaw o'r fath ar gael o wefan yr Awdurdod.

6. **Y Ddarpariaeth Gludiant**

6.1 **Dulliau Teithio**

Bydd yr Awdurdod yn ymdrechu i ddarparu'r dull teithio mwyaf addas ar gyfer pob dysgwyr cymwys, gan sicrhau fod y ddarpariaeth yn un diogel ac yn y dull mwyaf cost effeithiol o deithio. Gall hyn olygu teithio ar fws, coets, bws mini neu dacsï ar gytundeb ysgol, neu gan ddefnyddio unrhyw gludiant cyhoeddus presennol. Mae'r gwasanaethau hyn a'u cytundebau cysylltiol yn cael eu trefnu a'u rheoli gan adran Cludiant Teithwyr Sir Ddinbych.

6.2 Cludiant Consesiynol

Os nad yw dysgwr yn gymwys i dderbyn cludiant ysgol am ddim, fel a nodir yn y polisi hwn, ac mae lleoedd gwag ar gael ar wasanaeth yr Awdurdod, yna fe ellir cynnig y rhain fel lleoedd consesiynol. Byddai'r drefniant hon yn ddibynnol ar yr amodau canlynol:

- Bydd tâl rhesymol yn cael ei godi pob tymor. Bydd hwn yn cael ei adolygu'n flynyddol, cyn y flwyddyn ysgol newydd.
- Fe ellir tynnu lleoedd consesiynol yn ôl ar fyr rybydd pe na bai'r lle ar gael mwyach, neu pe bai dysgwr cymwys angen y lle hwnnw. Mewn achosion o'r fath, byddai ad-daliad gyfrannol yn cael ei chyfrifo a'i thalu'n ôl i'r rhiant / gwarcheidwad.
- Ni ellir cyhoeddi pasiau bysys consesiynol ar fyr rybydd ar ddechrau'r flwyddyn academaidd gan fod angen gweld os oes lle gwag ar gerbydau cytundeb yn gyntaf.
- Ni fydd lle consesiynol fel arfer yn cael ei gynnig pan fo cludiant cyhoeddus yn rhedeg ynghyd â chludiant ysgol. Mewn achosion o'r fath, byddai disgwyl i rieni / gwarcheidwaid ddefnyddio'r cludiant cyhoeddus presennol.

6.3 Taliadau Cludiant

O dan rhai amgylchiadau efallai y gellir cynnig taliad enwol i rieni fel cyfraniad tuag at y gost o gludo eu plant. Dim ond mewn amgylchiadau arbennig y defnyddir yr opsiwn hwn, a lle mae anawsterau trefnu cludiant ysgol ar gyfer dysgwyr cymwys. Nid oes rhaid i rieni / gwarcheidwaid dderbyn yr ad-daliad hwn, a fyddai fel arfer yn swm penodol a delir yn ôl y filltir ar gyfer y milltiroedd a deithir dros ddwy daith nôl a blaen bob dydd; fodd bynnag, fe ellir ystyried hyn fel y dull mwyaf priodol o deithio.

6.4 Ymddygid wrth Deithio

Mae disgwyl i ddysgwyr sy'n teithio ar gerbydau gwasanaeth neu gerbydau cytundeb a ddarperir gan yr Awdurdod, i ymddwyn yn dda ar bob cyfiri gan ufuddhau y Cod Teithio i'r Ysgol, gweler Atodiad 2. Mae'r ddogfen lawn ar [gael yma](#).

Fe all unrhyw ddysgwr sy'n camymddwyn, achosi difrod neu anaf i'r cerbyd, gyrrwr neu'r teithwyr, neu fygwth diogelwch teithwyr eraill a / neu'r cerbyd, golli eu darpariaeth cludiant. Bydd unrhyw ddysgwr nad ydynt yn gymwys i dderbyn cludiant ysgol am ddim, ond yn teithio ar wasanaeth cytundeb ar sail consesiynol, yn destun yr un rheolau hefyd.

Mae ymddygiad dysgwyr ar wasanaeth cludiant ysgol yn hollbwysig, felly mae disgwyl i rieni / gwarcheidwaid gefnogi'r Awdurdod, ysgolion, gweithredwyr cludiant a'u staff er mwyn sicrhau ymddygiad da. Dylid deall yn glir, mewn achos o gamymddwyn, mai un o'r cosbau eithaf yw colli'r hawl i dderbyn cludiant. Mewn achosion o'r fath, bydd cost llawn cludiant i ac o'r ysgol yn disgyn ar y rhiant / gwarcheidwad.

Mae'r Awdurdod yn annog adborth gan ddarparwyr y gwasanaeth ac ysgolion o ran y defnydd o'r gwasanaeth cludiant ysgol a ddarperir. Bydd cofnod yn cael ei gadw o unrhyw ddigwyddiadau ac unrhyw ymchwiliadau perthnasol. Pe bai angen, fe hysbysir rhieni / gwarcheidwaid o unrhyw ddigwyddiadau, os gellir profi fod plentyn neu blant wedi bod yn achosi problemau.

6.5 Monitro Gwasanaethau

Mae gan yr Awdurdod yr hawl i wirio gwasanaethau cludiant ysgol ar hap er mwyn sicrhau fod pawb sy'n teithio yn gymwys i deithio. Os canfyddir unrhyw ddysgwyr yn teithio a nad ydyw'n gymwys i wneud hynny, bydd yr adran Cludiant Teithwyr yn cofnodi'r achos ac yn cysylltu â'r rhieni / gwarcheidwaid perthnasol a'u hysbysu o'u opsiynau.

6.6 Gwiriadau'r Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd (DBS)

Mae adran Cludiant Teithwyr Sir Ddinbych yn rheoli a threfnu'r holl gytundebau cludiant ysgol gyda'r darparwyr gwasanaeth priodol. Mae hyn yn cynnwys sicrhau fod gan bob gyrrwr a hebryngwr cludiant ysgol wiriad DBS. Nodyn: dim ond ar Wasanaethau Ysgolion Cynradd y cyflogir hebryngwyr a hynny dim ond pan fo hi'n berthnasol, neu os oes gan blentyn angen dysgu ychwanegol sy'n gofyn am hebryngwr.

6.7 Tywydd Garw

Fe all tywydd garw effeithio'r gwasanaeth cludiant ysgol a'i ddarpariaeth; felly, gan fod diogelwch yn flaenoriaeth, bydd y darparwyr cludiant yn penderfynu a fydd y gwasanaeth yn rhedeg a'i peidio. Mewn tywydd garw, yn enwedig os yw'r rhagolygon yn rhagweld y bydd y tywydd yn gwaethygu, fe gynghorir contractwyr i beidio â rhedeg y gwasanaeth.

Bydd yr adran Cludiant Teithwyr yn gwneud pob ymdrech i sicrhau fod ysgolion yn ymwybodol pan fo cludiant ysgol yn debygol o gael ei effeithio. Bydd manylion am newidiadau o'r fath ar gael ar wefan y Cyngor.

7. APELIADAU

7.1 Fel arfer, bydd rhiant / gwarcheidwad yn cael gwybod o fewn 15 diwrnod gweithio os nad yw eu cais am gludiant ysgol wedi bod yn llwyddiannus. Bydd yr Awdurdod hefyd yn rhoi cyfle i'r rhiant / gwarcheidwad apelio, gan gynnig cyngor ar y drefn apelio. Mae'n rhaid gyrru'r apêl at yr Awdurdod o fewn 20 diwrnod gweithio ar ôl dyddiad y gwrthodiad.

7.2 Fe ddylai rhieni / gwarcheidwaid ysgrifennu at yr Awdurdod yn nodi eu dymuniad i apelio. Fe ddylid ei anfon at admissions@denbighshire.gov.uk gan nodi'r rheswm dros eu hapêl a nodi unrhyw amgylchiadau y credant sy'n berthnasol ac a all effeithio'r penderfyniad. Fe ddylid cyflwyno tystiolaeth ychwanegol i gefnogi'r amgylchiadau hyn gyda'r apêl. Fe ellir postio'r apêl ac unrhyw wybodaeth ychwanegol i'r cyfeiriad canlynol:

Cymorth i Ysgolion
Cyngor Sir Ddinbych
PO Box 62,
Rhuthun
LL15 9AZ

7.3 Bydd panel o swyddogion annibynnol o Gyngor Sir Ddinbych yn ystyried yr apêl yn unol â'r Polisi Cludiant o'r Cartref i'r Ysgol ac yn gwneud penderfyniad ar sail yr wybodaeth a ddarparwyd. Bydd penderfyniad y panel apêl ar gael o fewn 20 diwrnod gweithio o dderbyn yr apêl.

Bydd y panel yn cynnwys swyddogion yr Awdurdod Lleol nad oeddent wedi cymryd rhan yn y cais gwreiddiol am gludiant ysgol. Bydd cyfarfod y panel yn cael ei gofnodi a bydd y cofnodion ar gael. Bydd y panel yn ystyried yr holl dystiolaeth sy'n cefnogi'r apêl. Pe baent yn dymuno, fe allai rhieni / gwarcheidwaid fynychu'r cyfarfod er mwyn cyflwyno crynodeb byr o'u hapêl. Bydd cyfle hefyd i'r Swyddogion Cymorth i Ysgolion ddarparu gwybodaeth bellach am eu hasesiad i'r panel.

7.4 Wedi'r cyfarfod apelio, bydd yr adran Cymorth i Ysgolion yn ysgrifennu at y rhiant / gwarcheidwad i roi gwybod iddynt am ganlyniad eu hapêl. Yn dilyn y penderfyniad hwn, nid oes dim hawl pellach i apelio.

7.5 Bydd yr adran Cymorth i Ysgolion yn cadw cofnodion o apeliadau blaenorol er mwyn sicrhau cysondeb. Os yw unrhyw wybodaeth gefnogol ychwanegol a ddarperir gan yr apelydd, fel a geisir o dan 7.2, yn gyson ag apeliadau blaenorol a gynhaliwyd, yna efallai na fyddai angen y cam apelio ffurfiol ac yn dilyn asesiad fe ellir hysbysu'r apelydd o'r canlyniad yn uniongyrchol.

8. MANYLION CYSWLLT

8.1 Ceisiadau Cludiant

Os oes gennych unrhyw ymholiadau sy'n ymwneud â cheisiadau yna e-bostiwch admissions@denbighshire.gov.uk neu ffoniwch 01824 706000

8.2 Gwasanaethau Cludiant Teithwyr

Os oes gennych unrhyw ymholiadau sy'n ymwneud â'r gwasanaeth gweithredol yna e-bostiwch passenger.transport@denbighshire.gov.uk neu ffoniwch 01824 706000

8.3 Cludiant 14-19

Os oes gennych unrhyw ymholiadau sy'n ymwneud â chludiant rhwng sefydliadau ar gyfer y rhwydwaith ddysgu 14-19 yna e-bostiwch admissions@denbighshire.gov.uk neu ffoniwch 01824 706000

8.4 Cwynion am Gludiant

Os hoffech gwyno yna e-bostiwch passenger.transport@denbighshire.gov.uk neu ffoniwch 01824 706000

8.5 Derbyniadau Ysgol

Os oes gennych unrhyw ymholiadau sy'n ymwneud â Derbyniadau Ysgol yna e-bostiwch admissions@denbighshire.gov.uk neu ffoniwch 01824 706000

8.6 Cludiant ADY

Os oes gennych unrhyw ymholiadau sy'n ymwneud â chludiant ADY yna e-bostiwch admissions@denbighshire.gov.uk neu ffoniwch 01824 708064

9. Dogfennau Perthnasol

The Learner Travel (Wales) Measure 2008

[Available here](#)

Mesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008

[Ar gael yma](#)

Learner Travel Statutory Provision and Operational Guidance 2014

[Available here](#)

Teithio gan Ddysgwyr Darpariaeth Statudol a Chanllawiau Gweithredol Mehefin 2014

[Ar gael yma](#)

The Travel Behaviour Code

[Available here](#)

Cod Ymddygiad wrth Deithio

[Ar gael yma](#)

Learner Travel Information (Wales) Regulations 2009.

[Available here](#)

Rheoliadau Gwybodaeth am Deithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2009

http://www.legislation.gov.uk/wsi/2009/569/pdfs/wsi_20090569_mi.pdf

Clwstwr Ysgol Uwchradd	Yr Ysgolion Cynradd Bwydo a Gydnabyddir	Ysgol Ffydd	Ysgol Addas Arall sy'n Agos
Ysgol Dinas Brân Iaith Gymraeg Categori 2	Bryn Collen	Na	
	Caer Drewyn	Na	
	Carrog	Na	
	Gwernant Cymraeg Categori 1	Na	Ysgol Morgan Llwyd
	Bro Dyfrdwy Cymraeg Categori 1	Na	Y Berwyn / Ysgol Brynhyfryd
Ysgol Glan Clwyd Iaith Gymraeg Categori 1	Dewi Sant Cymraeg Categori 1	Na	
	Henllan Cymraeg Categori 1	Na	
	Tremeirchion Cymraeg Categori 1	Ydy Eglwys yng Nghymru	
	Twm o'r Nant Cymraeg Categori 1	Na	
	Y Lllys Cymraeg Categori 1	Na	
	Pant Pastynog Cymraeg Categori 1	Ydy Eglwys yng Nghymru	Ysgol Brynhyfryd
Ysgol Uwchradd Dinbych	Bodfari	Na	
	Cefn Meiriadog	Na	Emrys Ap Iwan
	Esgob Morgan	Ydy Eglwys yng Nghymru	Y Santes Ffrais / YU y Rhyl / BEJ
	Faenol	Na	Emrys Ap Iwan
	Frongoch	Na	
	Pendref	Na	
	Ysgol Fabanod Llanelwy	Ydy Eglwys yng Nghymru	Babanod yn unig: Esgob Morgan, Trefnant, Y Santes Ffraid neu BEJ
	Trefnant	Ydy Eglwys yng Nghymru	
	Ysgol Fabanod Y Parc	Na	
Ysgol Uwchradd y Rhyl	Bryn Hedydd	Na	
	Christchurch	Na	
	Emmanuel	Na	
	Llywelyn	Na	
	Y Castell	Na	Emrys Ap Iwan

Clwstwr Ysgol Uwchradd	Yr Ysgolion Cynradd Bwydo a Gydabyddir	Ysgol Ffydd	Ysgol Addas Arall sy'n Agos
Ysgol Brynhyfryd Iaith Gymraeg Categori 2	Betws GG Cymraeg Categori 1	Na	
	Borthyn	Ydy Eglwys yng Nghymru	Ysgol y Santes Ffraid
	Bro Cinmeirch Cymraeg Categori 1	Na	Ysgol Glan Clwyd
	Bro Elwern Cymraeg Categori 1	Na	
	Bro Famau	Na	Mold Alun
	Bryn Clwyd	Na	Ysgol Uwchradd Dinbych
	Carreg Emlyn Cymraeg Categori 1	Na	
	Dyffryn Iâl Cymraeg Categori 2	Ydy Eglwys yng Nghymru	Mold Alun, Ysgol y Santes Ffraid Maes Garmon
	Gellifor	Na	
	Llanbedr	Ydy Eglwys yng Nghymru	
	Llanfair Cymraeg Categori 2	Ydy Eglwys yng Nghymru	Ysgol y Santes Ffraid
	Pen Barras Cymraeg Categori 1	Na	
	Pentrecelyn Cymraeg Categori 1	Na	
	Rhewl Cymraeg Categori 2	Na	
Stryd y Rhos	Na		
Ysgol Uwchradd Prestatyn	Bodnant	Na	
	Clawdd Offa	Na	
	Hiraddug	Na	
	Melyd	Na	
	Penmorfa	Na	
Y Bendigaid Edward Jones Ysgol Uwchradd Gatholig Rhufeinig	Ysgol Mair	Ydy Catholig Rhufeinig	Ysgol Uwchradd y Rhyl
Ysgol 3-19 y Santes Ffraid o gymeriad a thraddodiad Catholig Rhufeinig	Fel ysgol o 3 oed ymlaen, cydnabyddir fod gan Ysgol y Santes Ffraid ysgol gynradd bwydo ei hunan ar y safle.		

11. ATODIAD 2

COD YMDDYGIAD WRTH DEITHIO AR FWS YSGOL

- Pan fyddwch yn aros yn y safle bysiau, dylech bob amser ddisgwyl yn gall, gan sefyll i ffwrdd o'r ffordd.
- Trefnwch gyda'ch rhiant / gwarcheidwad beth i'w wneud pe na bai'r bws yn cyrraedd neu os byddwch yn ei fethu.
- Pan fo'r bws yn cyrraedd, arhoswch iddo stopio. Peidiwch byth â rhuthro am y drws.
- Dangoswch eich pas bws (os oes gennych chi un) wedi ichi fynd ar y bws.
- Ar y bws ysgol fe ddylech aros yn eich sedd drwy gydol y daith.
- Ar fws cyhoeddus, dewch o hyd i sedd, os oes un ar gael.
- Peidiwch fyth â gadael eich bagiau neu eiddo arall i lenwi'r eil.
- Gwisgwch eich belt os oes un ar gael.
- Peidiwch â thynnu sylw'r gyrrwr pan fo ef neu hi'n gyrru.
- Peidiwch â bwyta nac yfed ar y bws.
- Peidiwch â thaflu unrhyw beth o fewn y bws, nac oddi ar y bws.
- Peidiwch â difrodi na fandaleiddio unrhyw ran o'r bws.
- Peidiwch ag agor a chau drysau'r bws, dim ond mewn argyfwng.
- Dilynwch gyfarwyddiadau'r gyrrwr neu gynorthwywyr teithio bob amser.
- Os bydd damwain, arhoswch ar y bws nes bod rhywun yn dweud wrthoch am adael. Os nad yw hi'n ddiogel ichi aros ar y bws, yna gadewch y bws gan ddefnyddio'r allanfa fwyaf diogel.
- Peidiwch fyth â cheisio mynd oddi ar y bws pan fo'n dal i symud.
- Fe ddylech ddod oddi ar y bws yn gall a synhwyrol bob amser, gan fynd â'ch holl eiddo gyda chi.
- Peidiwch fyth â chroesi'r ffordd o flaen y bws na'r tu ôl iddo.

COD YMDDYGIAD WRTH DEITHIO

Mae eich diogelwch yn bwysig iawn. Mae'n rhaid ichi ymddwyn yn gyfrifol a diogel wrth ichi deithio i ac o'r ysgol neu goleg – pa un ai ag ydych yn teithio ar fws, trê, tacsî, beic, yn cerdded neu mewn unrhyw ffordd arall. Os ydych yn teithio ar fws i'r ysgol neu goleg, yna mae'n rhaid ichi ddilyn rheolau'r Cod Ymddygiad wrth Deithio ar Fws Ysgol hefyd.

Os nad fyddwch yn dilyn y Cod hwn, er mwyn eich diogelwch eich hunan a phobl eraill, fe all yr awdurdod lleol, yr ysgol neu goleg, weithredu yn eich erbyn. Fe all hyn olygu colli eich hawl i gludiant ysgol neu hyd yn oed eich gwahardd o'r ysgol.

Eich Cyfrifoldeb chi	Eich Diogelwch	Eich Hawliau
<ul style="list-style-type: none">• Parchwch eraill, gan gynnwys disgyblion eraill, gyrywyr a'r cyhoedd.• Parchwch y cerbydau ac eiddo.• Byddwch yn gwrtais bob amser.• Peidiwch fyth â thaflu ysbwriel.• Fe ddylech ufuddhau'r gyfraith bob amser.	<ul style="list-style-type: none">• Fe ddylech ymddwyn yn dda wrth deithio.• Dilynwch gyfarwyddiadau'r gyrrwr bob tro wrth ichi deithio.• Peidiwch â thynnu sylw'r gyrywyr.• Croeswch y ffordd yn ddiogel a chall.• Teithiwch gan ddilyn y llwybr mwyaf diogel.	<ul style="list-style-type: none">• Bod yn ddiogel wrth deithio.• Cael eich trin yn deg a chyda pharch.• Dweud wrth rywun os oes unrhyw beth yn achosi problemau ichi.• Peidio â chael eich bwlio.
Cofiwch roi gwybod i athro, rhiant neu yrrwr am unrhyw ymddygiad drwg neu fwlio yr ydych yn ei weld.		